

Ulf Kristersson,

Bedrägerier är den organiserade brottslighetens största inkomstkälla. Bedrägerier är dessutom den brottskategori som ökat mest under 2023. Kriminella utnyttjar allt oftare Bank-ID för att genomföra bedrägerier. Vi kräver att regeringen vidtar åtgärder för att stoppa bedrägerierna där Bank-ID används som verktyg.

Brottsligheten drabbar alla branscher och kriminella hittar ständigt nya metoder att tillskansa sig företagares pengar, inte minst med hjälp av ny teknologi. Dessa brott utgör ett allt större hot mot företagarklimatet och måste stävjas omgående. Bland bedrägeribrotten är det kortbedrägerier och bedrägerier via social manipulation som har ökat mest. Dessa bedrägerier har ökat markant de senaste åren och mörkertalet antas vara stort.

Bedrägerier via social manipulation går ofta ut på att bedragaren ringer offret och påstår att de arbetar för bankens säkerhetsavdelning och behöver brottsoffrets inloggning för att avstyra ett ”bedrägeriförsök”. När offret identifierar sig med Bank-ID lyckas även bedragaren logga in och kan sedan stjäla pengar eller aktivera ett nytt Bank-ID i brottsoffrets namn. Andra vanliga bedrägerimetoder är falska supportsamtal, falska profiler på sociala medier, identitetsstöld via falska ID-kort eller mejl där offret uppmanas lämna ut lösenord och kontonummer.

Bank-ID är en teknologi som underlättat företagares vardag på många sätt. Företagare behöver ett sätt att snabbt och enkelt kunna logga in på myndighetssidor, genomföra transaktioner och signera dokument. Men det bör och skall finnas en avvägning mellan kundupplevelse och säkerhet. Bankerna har hittills varit duktiga på kundupplevelsen men mindre duktiga på säkerhetsbiten. Regeringen har inte varit blind för bankernas nonchalanta inställning till bedrägerierna. Bland annat har regeringen haft möten med bankerna och bett Finansinspektionen redovisa hur de bedriver tillsyn över bankernas bedrägeribekämpning. Men det räcker tyvärr inte.

Finansinspektionen konstaterar i sin redovisning att bankerna behöver göra mer för att motverka bedrägerier. Bedrägerierna får enorma konsekvenser för det enskilda brottsoffret men påverkar inte nämnvärt bankernas vinster eller verksamhet. Regeringen behöver därför få bankerna att ta ett större ansvar för att stoppa bedrägere från att använda Bank-ID för brottslig verksamhet.

Till exempel skulle bankerna kunna erbjuda dubbelsignering, vilket innebär att överföring över ett visst belopp till en ny mottagare kräver att någon närstående också signerar överföringen med Bank-ID. En väntetid, eller överföringspaus, på överföringar till nya konton, med en ny signering efter 24 timmar skulle kunna erbjudas. Europaparlamentet har föreslagit att bankerna ska bli återbetalningsskyldiga till kunder som blivit bedragna. Regeringen bör ta även dessa förslag under beaktning och arbeta för att även småföretagare omfattas av samma konsumentskydd som privatpersoner. Vi kräver att alla förslag för att öka säkerheten och minska bedrägerierna tas i beaktning och att regeringen sätter press på bankerna att verka för att bedrägerierna upphör.

Med vänliga hälsningar,

Adam Rydström

Adam Rydström

Företagarombudsmannen vid tanke- och handlingsmedjan Den Nya Välfärden